

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/383/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4110231623
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4110231623.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej a JUDr. Denisy Šaligovej, v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa, so sídlom Bratislava, 29. augusta 8, IČO: 30 807 484, proti žalovanému: J. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., P. XXXX/XX, zast. JUDr. Ladislavom Chmelárom, advokátom, so sídlom Vráble, Levická 579, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Komunálna poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, o zaplatenie sumy 2.426,84 eura, o odvolaní žalovaného a intervenienta na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 27. októbra 2015 č. k. 9C/293/2012-228 a o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 18. marca 2016 č. k. 9C/293/2012-245 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 18. marca 2016 č. k. 9C/293/2012-245 **z r u š u j e .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.698 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 2 písm. b/, § 31 ods. 1 zákona č. 274/1994 Z. z., § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, § 4 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 381/2001 Z. z. účinného od 01. 04. 2007, § 441 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 2.426,84 eura z dôvodu, že protiprávnym konaním žalovaného boli poistencovi Sociálnej poisťovne vyplatené dávky dôchodkového poistenia formou invalidného dôchodku za obdobie od 18. 06. 2009 do 17. 07. 2010. Predmetom konania je regresný nárok žalobcu (Sociálnej poisťovne Bratislava) voči žalovanému ako tretej osobe, ktorý svojím protiprávnym konaním spôsobil škodu na zdraví O. P., nar. XX. XX. XXXX a ktorému bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne - ústredie č. 5708176122 zo dňa 14. 03. 2003 priznaný invalidný dôchodok za následky ublíženia na zdraví, ktoré menovaný utrpel pri dopravnej nehode dňa 17. 03. 2002. Z tejto dopravnej nehody bol žalovaný uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 5T/7/03, právoplatným dňa 18. 11. 2003, uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona. V dôsledku protiprávneho konania žalovaného boli poškodenému O. P. vyplatené dávky dôchodkového poistenia vo výške 2.426,84 eura, a to formou invalidného dôchodku za obdobie od 18. 06. 2009 do 17. 07. 2010. Žalobca sa svojho nároku domáhal v zmysle § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorých má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatu

dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania. Žalobcovi v danom prípade vznikol regresný nárok voči žalovanému ako tretej osobe na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že miera spoluzavinenia poškodeného na vzniku dopravnej nehody bola, a to v rozsahu 30% rovnako ako v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10C 97/2012, pričom zohľadnil všetky príčiny, ktoré sa podieľali na vzniku dopravnej nehody i mieru ich podielu na vzniku dopravnej nehody. Ďalej súd uviedol, že pri posudzovaní miery spoluzavinenia vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Jozefa Veverku č. 098/2002, ktorý v znaleckom posudku z technického hľadiska ako príčinu vzniku dopravnej nehody uviedol rýchlosť jazdy vozidla 100 až 106 km/hod., čo je rýchlosť vyššia ako rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča 66 až 71 km/hod. a uviedol tiež, že z technického hľadiska je v priamej príčinnej súvislosti i jazda neosvetleného cyklistu za zníženej viditeľnosti na vozovke vo vzdialenosti 1,2 m od jej pravého okraja, pričom v jazde po okraji vozovky mu nič nebránilo. Znalec tiež uviedol, že spôsob poškodenia zadného kolesa bicykla i konečné polohy cyklistu na pravom okraji vozovky a bicykla v priekope vpravo od vozovky nasvedčujú súbežnému smeru jazdy cyklistu a ich súbežným polohám v čase stretu. Znalec tiež uviedol, že vodič na cyklistu na vozovke reagoval neskôr, ako mal možnosť cyklistu vidieť a ako z technického hľadiska reagovať mohol. Z uvedených skutočností je možné ustáliť, že hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody bola vyššia rýchlosť jazdy vodiča ako je rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča, pričom na dopravnej nehode sa tiež podieľali vedľajšie príčiny, ktorými sú jazda cyklistu na neosvetlenom bicykli vo vzdialenosti 1,2 m od pravého okraja vozovky a pod vplyvom alkoholu v krvi (0,65 promile), neskoršia reakcia vodiča, pretože znalec skonštatoval, že pri rýchlosti jazdy 65 až 70 km/hod., čo bola rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča, by i napriek oneskorenej reakcii vodiča, zhodnej ako počas nehodového deja, vozidlo bolo zbrzdilo na rýchlosť jazdy cyklistu pred nárazom do cyklistu. Vzhľadom k spôsobu jazdy cyklistu, teda súbežnej jazde cyklistu a vozidla, je zrejmé, že aj keď bol cyklista v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu, táto okolnosť nebola hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody, preto nemožno len z tejto skutočnosti, bez zohľadnenia ostatných okolností, vyvodiť automatické zníženie spoluzodpovednosti vo väčšom rozsahu ako navrhoval intervenient a právny zástupca žalovaného, preto sa súd stotožnil s určením rozsahu spoluzavinenia poškodeného na dopravnej nehode v rozsahu 30%. Na základe uvedeného súd priznal žalobcovi sumu 1.698 eur, ktorá predstavuje 70% z dávok vyplatených žalobcom poškodenému a vo zvyšku žalobu zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že v prevažnej miere úspešnému žalobcovi nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

2. Proti tomuto rozsudku, v jeho vyhovujúcej časti, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Uviedol, že s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako aj s jeho odôvodnením v žiadnom prípade nesúhlasí. Z protokolu o lekárskom vyšetrení ku skúške na alkohol v krvi zo dňa 17. 03. 2002 sa preukázalo, že poškodený O. P. podľa ošetrojúceho lekára MUDr. Petra Orbána javil príznaky požitia alkoholu a oznámením zo dňa 26. 03. 2002 mu bol plynovou chromatografiou zistený alkohol 0,65 promile. Konštatovanie súdu prvej inštancie, že aj keď bol cyklista v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu, uvedené nebolo hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody, môže ako odbornú otázku posúdiť iba príslušný znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo. Ďalej uviedol, že sa nestotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti jeho neskoršej reakcie. Znalec uviedol, že z technického hľadiska príčinou vzniku dopravnej nehody bola rýchlosť jazdy vozidla 100 až 106 km/h, vyššia ako rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča 66 až 71 km/h. V poznámke však znalec tiež uviedol, že oneskorená reakcia vodiča (0,3 až 0,5 s) nie je v príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody, lebo iba pri maximálnej rýchlosti jazdy v rámci tolerancie výpočtu 71 km/hod. by sa vozidlo nezbrzdilo na rýchlosť jazdy cyklistu pri jeho oneskorenej reakcii počas nehodového deja. Znalec tiež uvádza, že z technického hľadiska v priamej príčinnej súvislosti so vznikom dopravnej nehody je jazda neosvetleného cyklistu za zníženej viditeľnosti na vozovke vo vzdialenosti 1,2 m od jej pravého okraja, pričom v jazde po okraji vozovky mu nič nebránilo. Znalec taktiež konštatoval, že vodič sa ani teoreticky nemal možnosť cyklistovi vyhnúť vľavo tak, že by s vozidlom neprešiel do protismeru. Žalovaný ďalej poukázal na skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 7C/130/2009-364 zo dňa 13. 11. 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/106/2015-412 zo dňa 10. 09. 2015, v ktorých bolo rozhodnuté v rovnakej veci a za účasti tých istých strán, len v inej výške uplatňovaného plnenia zo strany žalobcu, bola miera spoluzavinenia poškodeného na vzniku dopravnej nehody ustálená na 50%. Uviedol, že v tejto veci sú už na Okresnom súde Nitra vedené ďalšie konania a to ohľadom plnení za iné roky už vyplatených dávok zo strany žalobcu poškodenému

O. P., pričom z uvedeného vyplýva, že v prípade poberania dávok z dôchodkového poistenia zo strany poškodeného O. P. bude povinný tieto nahradiť za každé obdobie, ktoré môže trvať štyri, päť rokov, ale možno aj ďalších desať rokov a to aj za podmienok, kedy bola s intervenientom riadne uzatvorená poisťná zmluva a nikdy neexistovali dôvody, ktoré by zakladali výluky z poistenia. Konanie intervenienta popiera akýkoľvek zmysel poistenia zodpovednosti, ako to mal na mysli zákonodarca, nakoľko podľa všeobecne akceptovateľnej myšlienky, ten, kto má úžitky a výhody z určitých dovolených (rizikových) činností, musí niesť aj zvýšené nebezpečenstvo (riziko) zo závažných škôd z týchto činností. Na základe vyššie uvedeného žalovaný v závere navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie, v jeho vyhovujúcej časti, napadol v zákonom stanovenej lehote odvolaním intervenient na strane žalovaného. Uviedol, že so závermi súdu prvej inštancie v predmetnej právnej veci, a to pokiaľ ide o určenie miery spoluzavinenia žalobcu za vzniknutú škodu, nesúhlasí. Po oboznámení sa z dôvodmi, na základe ktorých okresný súd rozhodol o 30% spoluzodpovednosti poškodeného J. P. považuje napadnuté rozhodnutie za nesprávne, a to najmä s ohľadom na závery, ktoré konajúci súd uviedol ako dôvody pre svoje rozhodnutie o miere spoluzavinenia. Z vykonaného dokazovania je nespochybniteľne preukázané, že poškodený J. P. jednak v čase vzniku dopravnej nehody bol pod vplyvom alkoholu a zároveň v tom čase jazdil stredom vozovky. S poukazom na uvedenú skutočnosť sa potom stanovenie len 30% spoluzodpovednosti za vzniknutú škodu ukazuje ako zjavne neprimerané. Podstatnou skutočnosťou, ktorá prispela k vzniku škody je skutočnosť, že poškodený J. P. bol v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu (0,65 promile), pričom v tomto stave v žiadnom prípade nebol spôsobilý na to, aby riadil bicykel, a teda vystupoval ako účastník cestnej premávky. Táto skutočnosť taktiež výrazne prispela k vzniku dopravnej nehody, keďže v prípade, ak by J. P. pod vplyvom alkoholu nebol a jazdil predpísaným spôsobom, s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou by ani nedošlo k vzniku dopravnej nehody a menovaného by žalovaný so svojim motorovým vozidlom bezpečne obišiel rovnako, ako tomu bolo v prípade jeho syna A.. Tieto dve podstatné skutočnosti preto rozhodujúcou mierou prispeli k vzniku škody, pričom obidve boli vyvolané nezodpovedným konaním poškodeného J. P.. Stanovenie miery jeho spoluzavinenia len na 30% možno považovať za neprimerane nízke, vzhľadom na závažné porušenia na strane poškodeného. Skutočnosť, že pri výpočte dávok dôchodkového poistenia tieto skutočnosti žalobca nezohľadnil, a to bez ohľadu na dôvody, nemôže byť na ťarchu žalovaného. Okresný súd pri stanovení miery krátenia uplatneného nároku mal len s ohľadom na požitie alkoholických nápojov krátiť nárok žalobcu o 50% a vzhľadom na ďalšiu podstatnú skutočnosť, ktorá prispela k vzniku škody, a to nesprávny spôsob jazdy poškodeného a neosvetlený bicykel, uplatnený nárok krátiť o ďalších 25%, t. j. miera krátenia nároku mala byť minimálne vo výške 75%. Súd v občianskoprávnom konaní nie je viazaný s ustálením viny v trestnom konaní proti obžalovanému, v ktorom konajúci súd síce zistil zodpovednosť žalovaného za dopravnú nehodu, avšak trestné konanie neustálilo aj zodpovednosť žalovaného za zdravotné následky, ktoré pri dopravnej nehode vznikli. Konajúci súd je v občianskoprávnom konaní viazaný len právoplatným odsudzujúcim rozsudkom trestného súdu a to výhradne len v tom smere, či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Poukázal na to, že pokiaľ by poškodený jazdil predpísaným spôsobom, k vzniku dopravnej nehody by nedošlo. Je nedôvodné od vodiča motorového vozidla automaticky vyžadovať, aby tento automaticky predpokladal a dopredu počítal pri jazde motorovým vozidlom so situáciou, že cyklista nerespektuje zákonné povinnosti, ktoré pre neho vyplývajú, a že teda jazdí po nesprávnej časti vozovky a pod vplyvom alkoholu, a že sa preto kedykoľvek môže objaviť pred motorovým vozidlom s následným vznikom zrážky motorového vozidla s cyklistom. Ďalej poukázal na časť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie na strane 3 a 4 napadnutého rozsudku. Uviedol, že vychádzajúc z tejto časti rozhodnutia, je možné nadobudnúť prvotný dojem, ako keby nárok žalobcu bol krytý poisťnou zmluvou povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 5000276819, ktorú uzatvoril s prevádzkovateľom motorového vozidla a ktorá bola platná v čase vzniku dopravnej nehody. V predmetnej právnej veci ide o nárok na náhradu vyplatených dávok dôchodkového poistenia za obdobie od 18. 06. 2009 do 17. 07. 2010, pričom až zákonom č. 110/2007 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 01. 04. 2007, bola povinnosť poisťovateľa uhrádzať z uzatvoreného zmluvného poistenia nároky tohto druhu, aké si v predmetnej právnej veci voči žalovanému uplatnil žalobca. Povinnosť doplnenú od 01. 04. 2007 do zákona č. 381/2001 Z. z. novelou č. 110/2007 Z. z. je nutné vykladať len vo vzťahu k zmluvným vzťahom, ktoré boli uzatvorené po tomto dátume, a nie vo vzťahu k zmluvným vzťahom, ktoré vznikli pred týmto dátumom a ku dňu 01. 04. 2007 už neexistovali. Opačným výkladom by potom išlo o retroaktívne, spätne uloženú povinnosť na ťarchu intervenienta, a teda za povinnosť uloženú v rozpore so zásadou, podľa ktorej právna úprava platí v zásade len do budúcnosti. Na základe uvedeného nemožno vyvodiť záver iný ako ten, že žalobca má právo domáhať sa náhrady vyplatených dávok

poškodenému od intervenienta podľa ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z., ale až pri poistných udalostiach zakladajúcich právny vzťah z poistenia zodpovednosti, vzniknutých po 01. 04. 2007 vrátane. V opačnom prípade by podľa jeho názoru išlo aj o porušenie princípu právnej istoty, keďže účastníci zmluvného vzťahu uzatvárali zmluvný vzťah v čase existencie odlišnej právnej úpravy. Ďalej uviedol, že mu nie je z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zrejmé, čo viedlo konajúci súd k tomu, aby vo svojom odôvodnení poukázal na právnu úpravu zákona č. 381/2001 Z. z. účinnú od 01. 04. 2007, čím v podstate ako keby stanovil, že právny vzťah medzi prevádzkovateľom motorového vozidla a intervenientom vznikol po 01. 04. 2007, čo ale nie je pravda alebo, či subsumoval právny vzťah existujúci medzi nimi v období od 01. 01. 2002 do 31. 12. 2005 pod právnu úpravu účinnú po jeho zániku. Z tohto dôvodu považoval napadnuté rozhodnutie za zjavne arbitrárne a nepreskúmateľné. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. K odvolaniu žalovaného a k odvolaniu intervenienta na strane žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, ktorý k odvolaniu žalovaného poukázal na to, že žalovaný bol v trestnom konaní uznaný vinným nakoľko na mieste s maximálnou povolenou rýchlosťou 90 km/hod. jazdil pri zníženej viditeľnosti až 100 - 106 km/hod. V danom prípade žalovaný nielenže využil maximálnu povolenú rýchlosť, ale ju nezodpovedne dokonca prekročil o 10 - 16 km/hod., v dôsledku čoho nemal čas vyhnúť sa včas cyklistovi. Je absurdné tvrdiť, že konanie v príčinnej súvislosti s nehodou by malo byť vyhodnotené tak, že naň prípadne miera zavinenia 50% a viac percent. Takisto uviedol, že v niekoľkých obdobných konaniach bola v minulosti miera zavinenia poškodeného p. P. stanovená súdom na 25%, prípadne 30% a tieto rozsudky sú právoplatné. K odvolaniu intervenienta na strane žalovaného uviedol, že tvrdenia intervenienta, rovnako ako jeho výklad zákona považuje za absurdné, toto konanie je účelové a má jednoznačne za to, že intervenient mal danú poistnú udalosť riadne zlikvidovať, ako to spočiatku v minulosti aj robil, avšak náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatom dôchodkových dávok poškodenému p. P., nemôže v zmysle platnej legislatívy žiadať v súdnom konaní priamo od intervenienta, ale výlučne od žalovaného. Odvolanie žalovaného, ako aj intervenienta na strane žalovaného považuje za nedôvodné a navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil.

5. K odvolaniu intervenienta na strane žalovaného sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že sa stotožňuje s obsahom odvolania intervenienta okrem obsahu označeného ako § 4, nakoľko výklad zákona č. 381/2001 Z. z. zo strany intervenienta považuje za značne zúžený, ktorý nemá žiadnu oporu v platnom práve a je v rozpore s ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako aj s príslušnými ustanoveniami zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v znení neskorších právnych predpisov.

6. Napadnutým uznesením zo dňa 18. marca 2016 č. k. 9C/293/2012-245 súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 145,50 eura (§ 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 1, § 7 ods. 10, § 8 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. a položka 1 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov), v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia.

7. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, domáhajúc sa ním zrušenia napadnutého uznesenia. Poukázal na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a na skutočnosť, že predmetné konanie je od súdneho poplatku oslobodené.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní žalovaného a intervenienta na strane žalovaného (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolania žalovaného a intervenienta na strane žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcej časti nie sú dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti a vo výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, keďže súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil. Odvolanie žalovaného proti napadnutému uzneseniu zo dňa 18. 03. 2016 č. k. 9C/293/2012-145 odvolací súd považoval za dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušil, keďže dôvody, pre ktoré bolo vydané, neexistovali.

9. Predmetom konania je regresný nárok žalobcu uplatnený žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 03. 12. 2010 voči žalovanému ako tretej osobe, ktorý svojim protiprávnym konaním spôsobil

škodu na zdraví O. P., nar. XX. XX. XXXX a ktorému bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne - ústredie č. 5708176122 zo dňa 14. 03. 2003 priznaný invalidný dôchodok na následky ublíženia na zdraví, ktoré menovaný utrpel pri dopravnej nehode dňa 17. 03. 2002. Z tejto dopravnej nehody bol žalovaný uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 5T/7/03, právoplatným dňa 18. 11. 2003, uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Trestného zákona. V dôsledku protiprávneho konania žalovaného boli poškodenému O. P. vyplatené dávky dôchodkového poistenia vo výške 2.426,84 eura, a to formou invalidného dôchodku za obdobie od 18. 06. 2009 do 17. 07. 2010. Žalobca sa svojho nároku domáhal v zmysle § 238 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania.

10. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

12. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 160/2015 Z. z.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa § 379 CSP odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a/ od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý b/ ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov c/ určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

15. Podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

16. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania (okrem prípadov uvedených v ustanovení § 379 CSP), tak aj dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

17. Po prejednaní veci, v rozsahu a z dôvodov podaných odvolaním žalovaným a intervenientom na strane žalovaného, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil, preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. Súd prvej inštancie správne oprel svoje rozhodnutie o ustanovenie § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z., ktoré zakladá regresný nárok Sociálnej poisťovne voči tretím osobám, ak sú splnené zákonné predpoklady v ňom uvedené. Poskytnutím dávok z nemocenského poistenia alebo z dôchodkového zabezpečenia, na ktoré vznikol oprávnenému nárok v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, vznikla Sociálnej poisťovni nepochybne majetková ujma, ktorá je odškodniteľná pri splnení stanovených predpokladov. Preto je uvedený regresný nárok, i keď nie je nárokom na náhradu škody na zdraví poškodeného podľa Občianskeho zákonníka, svojím charakterom samostatným nárokom na náhradu škody vyplývajúcim z § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z., majúcim z toho dôvodu povahu špeciálneho ustanovenia vo vzťahu k ustanoveniam Občianskeho zákonníka o náhrade škody. Vychádzajúc z uvedeného žalobcovi vznikol regresný nárok voči žalovanému ako tretej osobe na náhradu dávok poskytnutých z nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného. Súd prvej inštancie sa správne zaoberal mierou

zavinenia poškodeného na vzniku dopravnej nehody, pričom dospel k záveru, že miera spoluzavinenia je 30%. Aj ohľadom posúdenia miery spoluzavinenia sa odvolací súd so záverom súdu prvej inštancie stotožňuje. Súd prvej inštancie pri posudzovaní miery spoluzavinenia správne zohľadnil všetky príčiny, ktoré sa podieľali na vzniku dopravnej nehody, pričom zohľadnil i mieru ich podielu na vzniku dopravnej nehody. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, pri posudzovaní miery spoluzavinenia vychádzal zo znaleckého posudku Ing. Jozefa Veverku č. 098/2002, ktorý v znaleckom posudku z technického hľadiska ako príčinu vzniku dopravnej nehody uviedol rýchlosť jazdy vozidla 100 až 106 km/hod., čo je rýchlosť vyššia ako rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča 66 až 71 km/hod. a uviedol tiež, že z technického hľadiska je v priamej príčinnej súvislosti i jazda neosvetleného cyklistu za zníženej viditeľnosti na vozovke vo vzdialenosti 1,2 m od jej pravého okraja, pričom v jazde po okraji vozovky mu nič nebránilo. Znalec tiež uviedol, že spôsob poškodenia zadného kolesa bicykla i konečné polohy cyklistu na pravom okraji vozovky a bicykla v priekope vpravo od vozovky nasvedčujú súbežnému smeru jazdy cyklistu a ich súbežným polohám v čase stretu, ako i to, že vodič na cyklistu na vozovke reagoval neskôr, ako mal možnosť cyklistu vidieť a ako z technického hľadiska reagovať mohol. Z uvedených zistení odvolací súd dospel k záveru, že hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody bola vyššia rýchlosť jazdy vodiča ako je rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča, pričom na dopravnej nehode sa tiež podieľali vedľajšie príčiny, ktorými sú jazda cyklistu na neosvetlenom bicykli 1,2 m od pravého okraja vozovky pod vplyvom alkoholu v krvi (0,65 promile), neskoršia reakcia vodiča, pretože znalec skonštatoval, že pri rýchlosti jazdy 65 až 70 km/hod., čo bola rýchlosť primeraná vzdialenosti rozhľadu vodiča, by i napriek oneskorenej reakcii vodiča, zhodnej ako počas nehodového deja, vozidlo bolo zbrzdilo na rýchlosť jazdy cyklistu pred nárazom do cyklistu. Vzhľadom k spôsobu jazdy cyklistu, teda súbežnej jazde cyklistu a vozidla, je zrejmé, že aj keď bol cyklista v čase dopravnej nehody pod vplyvom alkoholu, táto okolnosť nebola hlavnou príčinou vzniku dopravnej nehody, preto nemožno len z tejto skutočnosti, bez zohľadnenia ostatných okolností, vyvodit' automatické krátenie nároku v rozsahu 50% ako navrhoval intervenient na strane žalovaného (celkovo navrhol krátenie nároku v rozsahu 75%). Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd vyhodnotenie spoluzavinenia súdom prvej inštancie za správne, preto rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. K odvolateľom uvádzanej skutočnosti, že v rámci rozhodovacej činnosti odvolacích senátov Krajského súdu v Nitre v skutkovo a právne totožných veciach rovnakých strán sporu (regresné nároky uplatnené žalobcom za jednotlivé obdobia výplaty dávok dôchodkového poistenia poškodenému O. P.), odvolací súd rozhodol i tak, že mieru spoluzavinenia poškodeného ustálil v rozsahu 50%, odvolací súd udáva, že i napriek skutočnosti, že odvolací súd v konaní pod sp zn. 9Co/106/2015 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie i v rozsahu spoluzavinenia poškodeného 50%, následnou rozhodovacou činnosťou viacerých senátov občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre (napr. sp. zn. 7Co/1/2016, sp. zn. 8Co/587/2016) sa ustálila taká rozhodovacia prax, ktorá mieru spoluzavinenia poškodeného na vzniku škody na zdraví určila v rozsahu 30% a od týchto záverov súdu vo vzťahu k spoluzavineniu poškodeného O. P. nemá odvolací súd dôvod sa odchyliť ani v rámci prejednaných podaných odvolaní v tejto právnej veci, najmä v záujme zachovania princípu právnej istoty a predvídateľnosti rozhodnutia.

20. Súd prvej inštancie správne právne poukázal i na ustanovenia § 4 zákona č. 381/2001 Z. z. účinné od 01. 04. 2007, keď v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 381/2001 Z. z. je potrebné konštatovať, že nárok žalobcu je krytý poistnou zmluvou povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorú intervenient uzatvoril s prevádzkovateľom motorového vozidla. K uvedenému odvolací súd dopĺňa, že je nesporné, že ku škodovej udalosti došlo v čase trvania poistného vzťahu z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorá skutočnosť ako taká zakladá nárok na plnenie z poistenia zodpovednosti, pričom z hľadiska konkrétneho uplatneného plnenia je rozhodným obdobím pre posúdenie nároku v danom prípade obdobie od 18. 06. 2009 do 17. 07. 2010 a súd prvej inštancie tak na daný skutkový stav aplikoval správnu právnu normu. Je potrebné uviesť, že rozhodovacou činnosťou súdu (tak prvoinštančného, ako i odvolacieho) sa právny názor o nároku žalobcu na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu na základe uzavretej poistnej zmluvy s prevádzkovateľom vozidla, jednoznačne ustálil, pričom rozhodovacia činnosť Okresného súdu Nitra, ako i Krajského súdu v Nitre je intervenientovi známa, keďže v prejednávaných veciach vystupoval ako intervenient na strane žalovaného (do 30. 06. 2016 vedľajší účastník na strane žalovaného), majúci tak nesporne vedomosť o tom, že tak prvoinštančný, ako i odvolací súd vo svojich rozhodnutiach mali jednoznačne za to, že nárok žalobcu je krytý povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu.

Preto poukaz súdu prvej inštancie na ustanovenie § 4 zákona č. 381/2001 Z. z., účinné od 01. 04. 2007 nemožno považovať pre intervenienta za prekvapivý a i pokiaľ súd prvej inštancie vo vzťahu k tomuto ustanoveniu neuviedol bližšie právne dôvody, tieto odvolací súd dopĺňa (§ 387 ods. 3 CSP), keď má súčasne za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 220 ods. 2 CSP nie je nepreskúmateľným.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie žalovaného a intervenienta na strane žalovaného vo veci samej nepovažoval za dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej vyhovujúcej časti v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

22. Podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

23. Podľa § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho poistenia a sociálneho zabezpečenia, starobného dôchodkového sporenia, doplnkového dôchodkového sporenia, štátnych sociálnych dávok, peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím, sociálnych služieb, 3b) aktívnych opatrení na trhu práce 3c) a poskytovania zdravotnej starostlivosti.

24. Keďže predmetom prejednávania odvolacím súdom bolo i napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 18. 03. 2016 č. k. 9C/293/2012-245, odvolací súd sa zaoberal i posúdením správnosti tohto rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom dospel k záveru, že napadnuté uznesenie, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 145,50 eura, je potrebné v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušiť, nakoľko dôvody, pre ktoré bolo vydané, neexistovali. V danom prípade si žalobca uplatnil vo vzťahu k žalovanému regresný nárok z titulu výplaty dávok dôchodkového poistenia poškodenému z dopravnej nehody, v zmysle § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z. Vychádzajúc z uvedeného, ako aj s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c/ zák. č. 71/1992 Zb. je potrebné prijať ten záver, že konanie v predmetnej veci je konaním vecne oslobodeným od poplatkovej povinnosti, a preto nebol dôvod na to, aby súd uložil žalovanému poplatkovú povinnosť za podané odvolanie. Z uvedeného je potom potrebné konštatovať, že pre vecné oslobodenie od poplatkovej povinnosti neexistovali dôvody na vydanie napadnutého uznesenia a na vyrubenie súdneho poplatku žalovanému vo výške 145,50 eura.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).